Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. De heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)	Doorkiesnummer
20 januari 2021	Uitstel deadline NOW	21/DB/04849	-	020-3010255

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

NBA

Geachte heer Koolmees,

In oktober 2020 zijn het controleprotocol, de NOW-standaarden en de derdenverklaring rondom de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW-1), zoals opgesteld door het ministerie van SZW, definitief geworden. Het gaat om heel veel geld en er zijn hoge eisen gesteld aan het onderzoek en de controle op de eindafrekening. Voor accountants is in deze regeling ook een belangrijke rol weggelegd. U verlangt van werkgevers bij subsidiebedragen boven een drempelbedrag een derdenverklaring, dan wel een accountantsverklaring, bij de aanvraag tot vaststelling.

Voor accountants is het van essentieel belang dat er een heldere norm (inclusief eventuele daarbij behorende interpretaties) beschikbaar is om de door de onderneming opgestelde eindafrekeningen te kunnen onderzoeken. Ook het beschikbaar zijn van voldoende tijd voor de uitvoering van de werkzaamheden is hierbij essentieel. Dit alles is van groot belang om de verwachtingen richting het maatschappelijk verkeer waar te kunnen maken.

De directe aanleiding dat wij ons tot u richten, is de vertraging die wij zien ontstaan bij de uitvoering van de NOW-audits. Die vertraging wordt in belangrijke mate veroorzaakt door onduidelijkheden in het huidige normenkader, zoals bij het toepassen van de concernregeling (inclusief bonus en dividendverbod) en over de omzetdefinitie. Dit is van invloed op de ondernemingen die de eindafrekeningen dienen op te stellen, maar ook op accountants die deze eindafrekeningen onderzoeken.

Bovenstaande blijkt onder andere uit:

- de hoeveelheid Frequently Asked Questions (FAQ's) die zijn uitgebracht naar aanleiding van vragen die wij hebben verzameld uit de sector en die, na overleg met uw ministerie, ter verdere verduidelijking op de website van de NBA zijn geplaatst;
- het aantal FAQ's dat momenteel nog openstaat;
- de hoge (werk)druk in de accountancysector;
- meerdere signalen dat advocaten worden ingeschakeld door organisaties vanwege de bestaande onduidelijkheden omdat FAQ's nog niet door het ministerie van SZW zijn gepubliceerd als zijnde een integraal onderdeel van de regeling;
- het nog niet beschikbaar zijn van het controleprotocol voor NOW 2.0 en 3.0.

Onze zorgen

Wij uiten onze grote zorgen over de huidige situatie rondom de controle van de verantwoordingen van de NOW. Zolang er nog veel vragen openstaan en daarmee de norm onduidelijk is, gaat belangrijke tijd verloren bij zowel ondernemingen als accountants. Dit kan

er toe leiden dat accountants de uitvoering van de werkzaamheden niet op tijd kunnen starten en dat deze daarmee niet op tijd (binnen de gestelde termijn) kunnen worden afgerond. Dit kan mogelijk ook gevolgen hebben voor de tijdigheid van de afronding van het samenstellen en controleren van jaarrekeningen over 2020.

Verder merken wij op dat de komende periode voor zowel ondernemingen als accountants een zeer drukke periode is. In deze periode worden de jaarstukken opgemaakt en worden deze jaarstukken door accountants samengesteld en/of gecontroleerd. Dit zal met de impact van COVID-19 en de lockdown alleen nog maar meer worden en dat in een sector die zoals aangegeven al met een grote werkdruk te maken heeft. Dat wordt bevestigd in de gesprekken die wij voeren met de accountantssector.

Wij maken ons daarom ernstige zorgen over de haalbaarheid van de gestelde deadlines van zowel de controleverklaring als de derdenverklaring. De gevolgen daarvan zijn groot. Het niet tijdig opstellen van de eindafrekening en het afronden van het onderzoek door de accountant betekent immers dat de onderneming de ontvangen subsidie dient terug te betalen.

Ons verzoek

Op grond van vorenstaande willen wij u de volgende twee zaken in overweging geven:

1. het uitstellen van de deadlines voor NOW tot 31 oktober 2021 en;
2. het versnellen van het beantwoorden van de openstaande vragen, zodat er helderheid is over de norm;
3. Een wekelijks overleg om tijdig dilemma's te identificeren en de voortgang te monitoren.

Tot slot

In het licht van de controle van de jaarrekening is het onze inschatting dat de ontvangen NOW-1, -2 en -3 subsidies bij diverse ondernemingen een materiële component zullen zijn. Dit ten aanzien van de wijze van verantwoording (als verplichting in de balans, of als bate in de resultatenrekening), maar ook bij de bepaling van de continuïteitsveronderstelling. Deze aspecten vormen cruciale aspecten bij controleopdrachten. Het op een aantal punten ontbreken van helderheid in de regeling enerzijds en het niet of niet tijdig beschikbaar zijn van een controleprotocol (NOW 2 en 3) anderzijds heeft derhalve een vertragend effect op het afronden van jaarrekeningen van ondernemingen. Naar onze mening is dit maatschappelijk gezien ongewenst, zeker daar waar bijvoorbeeld sprake is van bankconvenanten, gebaseerd op uitgangspunten vanuit de jaarrekening.

Ik ben vanzelfsprekend bereid om een nadere toelichting hierop te geven in een gesprek.

Met vriendelijke groet,

Marco van der Vegte
Voorzitter bestuur